

Terje Ogden, forskningsdirektør:

2017 Årsrapport fra forskningsavdelingen

NUBUs oppgave er å drive forskning og praksisutvikling med særlig vekt på metodeutvikling i barnevernets arbeid for barn og unge med alvorlige atferdsvansker. Forskningen skal støtte opp om kunnskapsbasert arbeid, og forskningsavdelingen skal drive tiltaksforskning for evaluering og utvikling av metodene.

Forskningsavdelingen ledes av direktør Terje Ogden og består av fire intervensjonsforskere (Silje Hukkelberg, Gunnar Bjørnebekk, Kristine Amlund Hagen, og Mari-Anne Sørli), to forskere som arbeider med senterets longitudinelle prosjekt *Barns sosiale utvikling* (Ane Nærde og Henrik Zachrisson) og én logistikkavdeling, der fem personer har ansvar for implementeringen av forskningsprosjekter (Ragnhild Askeland Sandbu, Kristin Nordahl, Görel Bringedal, Bjørn Arild Kristiansen, Asgeir Olseth og Sivarajan Rajah). Logteamet ledes av Kristin Nordahl, som også har hatt forskningsoppgaver knyttet til et FINNUT-finansiert prosjekt som ledes av Henrik Zachrisson. Asgeir Olseth er spesialrådgiver og stedfortreder for forskningsdirektøren. Truls Tømmerås har vært internt finansiert stipendiat og disputerte ved Psykologisk institutt (UiO) i 2017. Forskningsavdelingen har også stillinger finansiert av Norges forskningsråd; Luisa Ribeiro (post doc.), og Imac Zambrana (post doc.), samt Eric Dearing, som har en bistilling i prosjektet *Barns sosiale utvikling*. Zambrana har fått en stilling ved Institutt for spesialpedagogikk og har høsten 2017 hatt et studieopphold ved Harvard, men har fremdeles en prosjekttilknytning til NUBU.

Videre er professor Thormod Idsøe og post doc.-stipendiat Serap Keles finansiert av midler fra FINNUT (ut 2017). Kristine Amlund Hagen er også prosjektleder for KOBA, som delvis finansieres av Norges forskningsråd. Seniorforsker Ivar Frønes inngår i forskningsavdelingen med oppgaver knyttet til blant annet registerstudien av langtidseffekter av skolemodellen PALS og Olweus-programmet i norsk skole.

Forskningsavdelingen har i 2017 videreført arbeidet med å dokumentere erfaringer og resultater knyttet til de kunnskapsbaserte metodene som NUBU har støttet implementeringen av. Et stort arbeid knytter seg til implementeringen av forskningen om MATCH-programmet, og en forskningsprotokoll er under publisering. NUBU har også deltatt i BUF-direktoratets arbeid med å lage en nasjonal plan for kunnskapsbaserte hjelpetiltak i barnevernet.

De ansatte i forskningsavdelingen har også i 2017 bidratt med en rekke publikasjoner, og innværende år har målsettingen om økt populærvitenskapelig publisering blitt fulgt opp med flere bidrag. Ivar Frønes har hatt redaktøransvar for NUBUs nye (online) tidsskrift KONTEKST, og første utgave kommer i februar 2018. Det bør også nevnes at tre av forskerne (Bjørnebekk, Ogden og Zachrisson) har hatt bistillinger med undervisningsansvar ved Universitetet i Oslo (ved instituttene for henholdsvis pedagogikk, psykologi og CEMO). Som det framgår av oversikten nedenfor, har avdelingens medarbeidere hatt en betydelig undervisnings- og veiledningsaktivitet, og bidratt med fagfellevurderinger (peer reviews) i en rekke internasjonale tidsskrift.

Nedenfor omtales de viktigste forskningsprosjektene i 2017:

MATCH-studien: Evalueringen av MATCH pågår i samarbeid med programutvikleren John Weisz, og Kristine Amlund Hagen har hovedansvaret for den norske forskningsstudien. Ragnhild Askeland Sandbu er prosjektkoordinator, med ansvar for å koordinere datainnsamlingen.

Tidlig innsats for barn i risiko (TIBIR): Under arbeid er evaluering av *TIBIR konsultasjon* for lærere i barnehage og skoler. Datainnsamlingen er avsluttet, og det arbeides med analyser og presentasjon av resultater. I tillegg jobbes det med artikler om hva som hemmer og fremmer behandlingsutfall for barn og familier i andre TIBIR-intervensjoner. I løpet av 2017 er det også igangsatt et utviklingsarbeid der formålet er å inkludere nye brukergrupper i TIBIR. I første omgang gjelder dette psykiske vansker hos barn i form av symptomer på engstelse og tristhet (depresjon), og familier som viser nedsatt omsorgsevne. Dette utviklingsarbeidet er et samarbeidsprosjekt mellom Forskningsavdelingen og Utviklingsavdeling barn på NUBU.

Skolemodellen PALS: Mari-Anne Sørli har i samarbeid med kolleger gjennomført en studie av hvilket utbytte ulike undergrupper av elever har hatt av PALS, med et særlig fokus på elever med et høyt stabilt nivå av atferdsproblemer og elever med økende problemer gjennom barneskolen. Videre deltar Mari-Anne Sørli og Ivar Frønes i et samarbeidsprosjekt med fem forskere fra andre institusjoner om en omfattende registerstudie av langtidseffekter av skolemodellen PALS og Olweus-programmet i norsk skole. Arbeidet med tilrettelegging og analyser av registerdata har pågått i 2017.

Barns sosiale utvikling (BONDS): Forskningsprosjektet – som følger ca. 1100 barn og deres familier fra spedbarnsalder til tidlige skoleår – har pågått siden 2006. Ane Nærde har hovedansvaret for prosjektet og samarbeider med Henrik Zachrisson og flere stipendiater om utskrivning av resultater. Prosjektet har flere internasjonale samarbeidspartnere, og en rekke publikasjoner under utgivelse. Forskningen om barns oppvekst er også supplert med to forskningsprosjekter, finansiert av Forskningsrådet, om henholdsvis matematikk-ferdigheter (Henrik Zachrisson og Luisa Ribeiro) og tidlig læring hos barn (Imac Zambrana).

Evaluering av måleinstrumenter: NUBU arbeider fortløpende med evaluering av de mest brukte kartleggings- og måleinstrumentene som brukes i senterets forskning. Dette er et viktig ledd i arbeidet med å sikre at forskningsprosjektene kan disponere kartleggingsinstrumenter som er grundig validert i norsk sammenheng. Arbeidet ledes av Silje Hukkelberg og har som mål å undersøke hvordan måleinstrumentene fungerer i en norsk kontekst, om de er relevante mål i forhold til våre programmer, og om resultater kan generaliseres over viktige sub-grupper (se publikasjonslisten).

Evaluering av Funksjonell Familieterapi (FFT): Gunnar Bjørnebekk leder prosjektet, som er videreført fra 2016, med fortsatt rekruttering og innsamling av saker. Rekrutteringen ble avsluttet i 2017, og arbeidet med oppfølging og analyser av resultater er påbegynt.

Mestringskurs for ungdom (DU): Prosjektet ledes av Thormod Idsøe, med Serap Keles som medforsker, og er finansiert av FINNUT-programmet i Norges forskningsråd. Prosjektet skiftet tidlig navn fra *Depresjonsmestring for ungdom (DU)* til *Mestringskurs for ungdom*. Den planlagte rekrutteringen av ungdommer ble mer tidkrevende enn antatt, og et tilleggsutvalg ble derfor rekruttert for intervensjon våren 2017.

Logistikkteamet: Forskningsavdelingens logistikkteam ledes av Kristin Nordahl og har ansvar for forskningsimplementering, dvs. å sørge for at planlegging og gjennomføring av senterets forskningsstudier sikrer høy svarprosent og god datakvalitet. I løpet av 2017 innvilget NUBUs styre at Kristin Nordahl kunne gå over i en forskerstilling.

Kunnskapsoverføring og bedre skoleprestasjoner for barn i risiko (KOBA): Prosjektet er finansiert av Norges forskningsråd og har som mål å utvikle, ta i bruk og evaluere et skolestøttetiltak for barn i tre barnevernstjenester på Østlandet. Prosjektleder er Kristine Amlund Hagen, som samarbeider med stipendiat Thomas Engell ved RBUP. Skolestøtten som gis hjemme, formidles av ansatte i barnevernet og har som mål å styrke skoleprestasjoner og forebygge skolefravall hos barn fra 1. til 7. klasse. Prosjektet bygger på en systematisk

kunnskapsoppsummering av kjerneelementer og er utviklet i tett dialog med barnevernsansatte, skolepersonell og brukerrepresentanter. Prosjektet forløp som planlagt i 2017 med vekt på rekruttering av familier og innsamling av data.

Publikasjoner i engelskspråklige vitenskapelige tidsskrift (peer reviewed):

Arnesen, A., Smolkowski, K., Ogden, T., & Melby-Lervåg, M. (2017). Validation of the elementary social behaviour assessment: teacher ratings of students' social skills adapted to Norwegian, grades 1–6. *Emotional and Behavioural Difficulties*, doi: 10.1080/13632752.2017.1316473.

Bjørnebekk, G., & Kjøbli, J. (2017). Observed callousness as a predictor of treatment outcomes in parent management training. *Clinical Child Psychology and Psychiatry*, 22, 59–73. doi:10.1177/1359104515621961.

Bøe, T., Dearing, E., Stormark, K. M., & Zachrisson, H. D. (2017). Subjective economic status in adolescence: its determinants and associations with mental health in the Norwegian youth@hordaland study. *Journal of Family and Economic Issues*, 38 Online first.

Bøe, T., Skogen, J. C., Sivertsen, B., Hysing, M., Petrie, K. J., Dearing, E., & Zachrisson, H. D. (2017). Economic volatility in childhood and subsequent adolescent mental health problems. *BMJ Open*. 2017;7:e017030.

Cook, K. D., Dearing, E., Zachrisson, H. D. (2017). Information Sharing between Teachers and Early Education Programs during School Entry in Norway: Associations with Children's School Adjustment and Success in the First Year. *International Journal of Child Care and Education Policy*, 11:14. doi.org/10.1186/s40723-017-0039-5

Czarnecka, B., Brennan, R., & Keles, S. (2017). Cultural Meaning, Advertising, and National Culture: A Four-Country Study. *Journal of Global Marketing*, 1–14. doi:10.1080/08911762.2017.1376364.

Dearing, E., & Zachrisson, H. D. (2017). Concern over internal, external, and incidence validity in studies of childcare quantity and externalizing problems. *Child Development Perspectives*. Online first. doi:10.1111/cdep.12224.

Eliassen, E., Zachrisson, H. D., & Melhuish, E. (2017). Is cognitive development at three years of age associated with ECEC quality in Norway? *European early Childhood Education Research Journal*. Online first. doi.org/10.1080/1350293X.2018.1412050.

Flouri, E., Narayanan, M., & Nærde, A. (in press). Stressful Life Events and Depressive Symptoms in Mothers and Fathers of Young Children. *Journal of Affective Disorders*.

Frønes, I. (2017). The high-tech society, youth work and popular education. *International journal of open youth work*, 1, 88–100.

Gjerde, L., Eilertsen, E. M., Reichborn-Kjennerud, T., McAdams, T., Zachrisson, H. D., Zambrana, I. M., Roysamb, E., Kendler, K., & Ystrom, E. (2017). Maternal perinatal and concurrent depressive symptoms and child behavior problems: A sibling control study. *Journal of Child Psychology and Psychiatry and Allied Disciplines*, 58, 779–786. doi:10.1111/jcpp.12704.

Hagen, K. A., Olseth, A., Laland, H., Rogstad, K., Apeland, A., Askeland, E., Taraldsen, K., Christiansen, B., Kjøbli, J., Ugueto, A., Bearman, S. K., and Weisz, J. Evaluating Modular Approach to Therapy for Children with Anxiety, Depression, Trauma and Conduct Problems (MATCH-ADCT) in Norwegian Child and Adolescent Outpatient Clinics: Study protocol for a randomized controlled trial. *Under review in Trials*.

Hukkelberg, S. S. (2017). A Reexamination of Child Problem Behaviors as Measured by ECBI: Factor Structure and Measurement Invariance Across Two Parent Training Interventions. *Assessment*, 1073191117706022.

Hukkelberg, S., & Ogden, T. (2017). General and specific factors of working alliance in parent training: A bifactor exploratory structural equation modelling approach. *Psychotherapy Research*, 1–10.

Hukkelberg, S. S., & Ogden, T. (2017). Measurement Issues: Dimensionality of oppositional defiant disorder. *Child and Adolescent Mental Health*. doi: 10.1111/camh.12248.

Keles, S., Idsøe, T., Friberg, O., Sirin, S., & Oppedal, B. (2017). The longitudinal relation between daily hassles and depressive symptoms among unaccompanied refugees in Norway. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 45(7), 1413–1427.

Keles, S., Idsøe, T., Friberg, O., Sirin, S., & Oppedal, B. (2017). The longitudinal relation between daily hassles and depressive symptoms among unaccompanied refugees in Norway. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 45, 1413–1427. doi: <https://doi.org/10.1007/s10802-016-0251-8>.

Kenward, B., Koch, F.-S., Forssman, L., Brehm, J., Tidemann, I., Sundqvist, A., Marciszko, C., Hermansen, T. K., Heimann, M., & Gredebäck, G. (2017). Saccadic reaction times in infants and adults: Spatiotemporal factors, gender, and inter-laboratory variation. *Child Development*, 53, 1750–1764. doi: 10.1037/dev0000338.

Lund, T., Dearing, E., og Zachrisson, H. D. (2017). Is affluence a risk for adolescents in Norway? *Journal of Research on Adolescence*. Online first. doi:10.1111/jora.12304.

Petitclerc, A., Côté, S., Doyle, O., Burchinal, M., Herba, C., Zachrisson, H. D., Boivin, M., Tremblay, R. E., Tiemeier, H., Jaddoe, V., Raat, H. (2017). Which Families Use Childcare? Comparing Socioeconomic Selection across Five Western Policy Contexts. *International Journal of Child Care and Education Policy*, 11:3. doi:10.1186/s40723-017-0028-8.

Ribeiro, L. A., & Zachrisson, H. D., (2017). Peer effects on aggressive behavior in Norwegian child care centers. *Child Development* doi: 10.1111/cdev.12953.

Ribeiro, L. A., Zachrisson, H. D., & Dearing, E. (2017). Peer effects on the development of language skills in Norwegian childcare centers. *Early Childhood Research Quarterly*. 41, 1–12.

Tømmerås, T., & Kjøbli, J., (2017). Family resources and effects on child behavior problem interventions: A cumulative risk approach. *Journal of child and family studies*. Online first. doi:10.1007/s10826-017-0777-6.

Bokkapitler – internasjonalt

Idsoe, T., Dyregrov, A., & Dyregrov, K. (2017). School-based interventions. In M. A. Landolt, M. Cloitre, U. Schnyder (Eds.), *Evidence Based Treatments for Trauma-Related Disorders in Children and Adolescents*. Switzerland: Springer.

Nærde, A. & Skipstein, A. (2017). Anxiety and depression among mothers. In: K. S. Mathiesen, A. V. Sanson, & E. B. Karevold (Eds.), *Tracking opportunities and problems from infancy to adulthood – 20 years with the TOPP study* (pp. 157–167). Göttingen, Germany: Hogrefe Publishing.

Ogden, T., Askeland, E., Christensen, B., Christiansen, T., & Kjøbli, J. (2017). Crossing National, Cultural, and Language Barriers: Implementing and Testing Evidence-Based Practices in Norway. In: Weisz, J., & Kazdin, A. (eds.) *Evidence Based Psychotherapies with Children and Adolescents*. New York: Guilford.

Skipstein, A. & Nærde, A. (2017). Predictors of symptoms of anxiety and depression among mothers. In: K. S. Mathiesen, A. V. Sanson, & E. B. Karevold (Eds.), *Tracking opportunities and problems from infancy to adulthood – 20 years with the TOPP study* (pp. 169–181). Göttingen, Germany: Hogrefe Publishing.

Zachrisson, H. D., Dearing, E., Blömeke, S., & Moser, T. (2017). What levels the playing field for socioeconomically disadvantaged children in the Norwegian ECEC model? In: H. P. Blossfeld, N. Kulic, J. Skopek, & M. Triventi. *Childcare, Early Education and Social Inequality: An International Perspective*. Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing.

Zachrisson, H. D., & Melhuish, T. (2017). Early Childhood Education and Care (Encyclopedia Entry). In: Eds. B. Hopkins, E. Geangu, & S. Linkenauer. *Cambridge Encyclopedia of Child Development*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.

Artikler, bøker og kapitler – nasjonalt

Hagen, K. A., & Ogden, T. (2017). Hvilke barn og familier har størst utbytte av foreldreveiledningen Parent Management Training? *Best practice*, november 2017, s. 33–35.

Thøgersen, D. M., & Bjørnebekk, G. (2017). Funksjonell familierapi. I H. Eng, S. K. Ertesvåg, I. Frønes og J. Kjøbli (red.). *Den krevende foreldrerollen – familiestøttende intervensjoner for barn og unge* (s. 69–86). Oslo: Gyldendal Akademisk.

Eng, H., Ertesvåg, S. K., Frønes, I., & Kjøbli, J. (red. 2017). *Den krevende foreldrerollen. Familiestøttende intervensjoner*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Frønes, I. (2017). Sosialisering. I D. T. Gravesen (Red). *Pædagogik i skole og fritid*. København: Hans Reitzelz Forlag.

Frønes, I., Eng, H., Ertesvåg, S. K., og Kjøbli, J. (2017). Intervensjon og evidens; forståelse og utfordringer. I S. K. Ertesvåg, H. Eng, I. Frønes, og J. Kjøbli (red). *Risiko, intervensjon og evidens. Utfordringer og strategier for barnevern, utdanning, helse og politikk*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Frønes, I. (2017). Høyterskelsamfunnet. Om oppvekst, intervensjon og evidens i kompetansesamfunnet. I I. Frønes, H. Eng, S. K. Ertesvåg, og J. Kjøbli (red). *Risiko, intervensjon og evidens. Utfordringer og strategier for barnevern, utdanning, helse og politikk*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Frønes, I. (2017). Kompetansesamfunnets utfordringer. I Bunting og Moshuus : *Skolesamfunnet: Kompetansekrav og ungdomsfellesskap*. Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Frønes, I. (2017). Barnefattigdom i kompetansesamfunnet. I *Oppvekstrapporten 2017*. Oslo: Bufdir.

Kjøbli, J., Eng, H., Ertesvåg, S. K., og Frønes, I. (red. 2017). *Å mestre det vanskelige. Individrettede intervensjoner for barn og unge*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Ogden, T. (2017). Systematisk arbeid med lærandemiljøer – sosialt arbeid i en skolomfattande modell. I: Backlund, Å., Högdin, S., & Weitz, Y.S. (red.) *Skolsocialt arbeid. Skolan som plats för och del i det sociala arbetet*. Stockholm: Gleerup utbildning A.B.

Ogden, T. (2017). Evidens i forskning, politikk, praksis og medier. I: I. Frønes, H. Eng, S. K. Ertesvåg og J. Kjøbli (red). *Risiko, intervensjon og evidens*. Oslo, Gyldendal Akademisk.

Fordrag/presentasjoner/posters – internasjonalt

Backer-Grøndahl, A., & Nærde, A. (april). *Is preschool self-regulation indirectly related to internalizing behavior in 2nd grade via 1st grade peer exclusion?* The Biennial Meeting of the Society for Research in Child Development, Austin, Texas.

Frønes, I. (november). *Modern Childhood*. Forelesning, konferanse Tartu University, Estland.

Hermansen, T. K., Ronfard, S., Harris, P. L., Pons, F., & Zambrana, I. M. (oktober). *Are preschoolers' questions impacted by prior inconsistent experiences during first-hand exploration?* Poster. Pre-conference workshop on Question Asking in Childhood: Development, Continuity, and Constraints, CDS 2017 Annual Meeting in Portland, USA.

- Idsoe, T., Idsoe, E. M. C., Dyregrov, A., & Salmivalli, C. (april). *Developmental Trajectories of School Bullying, and Associations with PTSD Symptoms and School Climate: A Five-year Longitudinal Study from Finland*. Society for Research in Child Development (SRCD), Austin, USA.
- Keles, S., & Idsøe, T. (september). Can we improve social and academic functioning of depressed adolescents with a CBT-based “Adolescent Coping with Depression Course”? Paper presented at the 47rd Congress of the European Association for Behavioral and Cognitive Therapies, Ljubljana, Slovenia.
- Keles, S., & Idsøe, T. (september). Effect of a CBT-based «Adolescent Coping with Depression Course» to reduce depression among adolescents. Poster presented at the 47rd Congress of the European Association for Behavioral and Cognitive Therapies, Ljubljana, Slovenia.
- Nordahl, K. B. (juli). *Investigating early coercive dynamics in mother-child and father-child dyads in a Norwegian longitudinal study*. Invited oral presentation, the Patterson Chautauqua Scientist Meeting, Eugene, OR, USA.
- Nordahl, K. B., Owen, M. T., Ribeiro, L. A., & Zachrisson, H. D. (april). *Method Matters: Construct validity of 24-month mother-child global ratings of parenting quality*. Poster presented at the biennial meeting of the Society for Research in Child Development (SRCD), Austin, USA.
- Nærde, A., Zambrana, I., Owen, M. T., & Ystrøm, E. (april). *Bi-directional relations between maternal and paternal depressive symptoms and child externalizing behavior across early childhood*. The Biennial Meeting of the Society for Research in Child Development, Austin, USA.
- Ogden, T. (februar). *Programme for Research and Innovation in the Educational sector – FINNUT*. NORFACE conference, Stockholms Universitet.
- Ogden, T. (mai). *The national implementation and evaluation of parent training in Norway*. The Association for Behavior Analysis International (ABAI), 43rd Annual convention. Colorado Convention Center, Denver.
- Ogden, T. (juni). *Implementing and Testing Evidence-based Practices in Norway: Crossing National, Cultural and Language Borders*. “The Family Check-up International Conference: Building bridges across contexts, cultures and intervention models”. VGR Campus, Nya varvet, Göteborg.
- Ogden, T. (november/desember). *Prosjektdesign og hvornår RCT?; Gennemførelse af RCT; Implementering – upscaling af RCT*. Tryk fonden, Program Unge, Hindsgavl slot, Middelfart, Danmark.
- Sørli, M.-A. (juni). *Pathways of social skills during childhood. Does school matter?* The 6th ENSEC conference (European Network for Social and Emotional Competence). Stockholm og Helsinki.
- Zachrisson, H. D. (mars). *The quality conondrum: Norway edition*. Workshop on ECEC quality, DIW, Berlin.
- Zachrisson, H. D., & Dearing, E. (juni). *Concerns over internal, external, and incidence validity in studies on child care quantity and externalizing behaviorproblems*. Stockholm Criminology Symposium, Stockholm.
- Zambrana, I. M., Ogden, T., and Zachrisson, H. D. (april). Can pre-academic activities in ECEC boost later academic achievements in preschoolers with externalizing behaviors? Society for Research in Child Development. *Poster*. 2017 Biennial Meeting in Austin, USA.
- Zambrana, I. M., Harris, P. L., Ronfard, S., and Rowe, M. (juli). *Preliminary associations between children's need for information and mothers' provision of information in task situations from 1 to 3 years of age*. *Poster*. The 14th International Congress for the Study of Child Language in Lyon, France.
- Zambrana, I. M. (oktober). *Parental and Child Reciprocal Input in Early Information Seeking Interactions*. Presented paper at pre-conference workshop on Question Asking in Childhood: Development,

Continuity, and Constraints, Cognitive Development Society 2017 Annual Meeting in Portland, USA.

Foredrag/presentasjoner – nasjonalt

Bjørnebekk, G. (mai). *Hvordan forstå vold?* BUP fagdag, Trondheim.

Bjørnebekk, G. (august). *Evalueringen av FFT – hva kjennetegner familiene som kommer til behandling?* Barnevernstjenesten i Bærum, Sandvika.

Eliassen, E., & Zachrisson, H. D. (november). *The causal effect of entry age on children's social competence at age 3 years.* Nettverksmøte for longitudinelle barnehagestudier, Bodø.

Frønes I. (januar). *Kompetansesamfunnets barndom.* Konferanse Bufdir, Oslo.

Frønes. I. (mars). *Høyterskelsamfunnets utfordringer.* Aurskog–Høland.

Frønes, I. (mars). *Kompetansesamfunnets barndom; en utfordring for politikk, skole og barnevern.* Barnevernsambandet Sør–Trøndelag.

Frønes, I. (mai). *Barnevern: utviklingstrekk og utfordringer.* Barnevernsledere Oslo og Akershus.

Frønes, I. (mai). *Høyterskelsamfunnets utfordringer.* Kongsvinger kommunene.

Frønes, I. (mai). *Høyterskelsamfunnets utfordringer.* Innlandets utdanningskonferanse.

Frønes, I. (august). *Deltagelse i «Oppvekstsofaen».* Tema: Barnefattigdom og sosial mobilitet, Arendalsdagene.

Frønes, I. (september). *Moderne oppvekst og barnehagens funksjoner.* HIOA, tverrfaglig seminar.

Frønes, I. (september). *Kompetansesamfunn, barndom og utenforskap.* Konferanse: Barnet og Rusen, Korus Sør.

Frønes, I. (september). *Kompetansesamfunnets utfordringer for skole, barnehager, barnevern og politikk.* Opppland og Hedmark, Oppvekstkongressen.

Frønes, I. (oktober). *Mulighetsamfunn og risikosamfunn: kompetansesamfunnets barn og foreldre.* Konferanse for kommuner, Solstrand.

Frønes, I. (november). *Hvordan forstå – og bekjempe – sosial ulikhet.* NUBU, Nasjonal fagkonferanse (med Truls Tømmerås og Henrik Zachrisson).

Frønes, I. (november). *Barns rettigheter og levekår i kompetansesamfunnet.* Lucy Smiths barnerettighetsdag.

Frønes, I. (november). *Utdanning og skole i kompetansesamfunnet.* Skolelederforbundet.

Frønes, I. (desember). *Risiko og marginalisering i kompetansesamfunnet.* Kompetansesenter for kriminalitetsforebygging, Asker/Bærum.

Grønlie A. A., Bjørnebekk, G., Ervik-Jeannin, R. J., og Brunstad, A. L. (februar). *Evidensbaserte intervensjoner for barn og unge med atferdsvansker,* Faxe kommune, Danmark.

Hagen, K. A. *Presentasjon av KOB4.* For virksomhetsledere i Drammen kommune.

Hagen, K. A. (november). *Vi har lært mye om hva som virker. Hva gjør vi nå?* Nasjonal fagkonferanse, Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge, Radisson SAS, Oslo.

Hagen, K. A. (november). *Kunnskapsoverføring i Barnevernet: Bedre skoleprestasjoner for barn i risiko.* Nasjonal fagkonferanse, Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge, Radisson SAS, Oslo.

Hagen, K. A. (november). *Barns sosiale ferdighetsutvikling i grunnskolealderen. Skolens innvirkning.* Nasjonal fagkonferanse, Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge, Radisson SAS, Oslo

Hermansen, T. K. (september). *Early information seeking through exploration and inquiry*. Faculty of Educational Science, University of Oslo.

Hukkelberg, S. S. (april). *Sosial kompetanse og problematferd blant barn og unge: En meta-analyse*. NIT-møte, NUBU.

Nordahl, K. B. (mars). *Erfaringer med mikrososial koding og globale skåringer av strukturert samhandling mellom foreldre og barn*. Presentasjon og ansvar for seminaret *Bruk av direkte observasjon som forskningsmetode i kvantitative studier*, NUBU.

Nordahl, K. B. (september). *Oppsummering: bruk av direkte observasjoner i praksis*, oppsummeringsforedrag på seminaret *Fra systematisk observasjon til tiltak*, for ansatte i barneverntjenesten, PPT, helsestasjoner, skoler og barnehager, RBUP sør og øst.

Nærde, A. (mai). *Fysisk aggresjon og selvregulering blant barn*. Foredrag hos Barneombudet, Oslo.

Ogden, T. (januar.) *PALS-modellen og psykiske helse*. Seminar Fredrikstad; Sagabakken skole.

Ogden, T. (mars). *Hvordan fremme evidensbasert praksis i velferdstjenestene?* Avdelingsseminar for Oppvekstavdelingen Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Sundvollen hotell.

Ogden, T. (mars). *Implementeringsstrategier. Barnehagens og skolens betydning i arbeidet med utsatte barn og unge*. «Barn og unges psykiske helse», Verdalsøra barne- og ungdomsskole, Verdal.

Ogden, T. (mars). *Hvilke ferdigheter trenger barn og unge for å mestre framtidens skole, arbeidsliv og samfunn?* Ledersamling, Lillesand kommune (E-teateret) & Fagsamling for skolepersonale og pp-tjeneste (Lillesand u-skole), Lillesand.

Ogden, T. (mars). *Klasseledelse*. Utdanningsforbundet, Lærernes hus, Oslo.

Ogden, T. (april). *Atferdsvansker. Forståelse og behandlingsmodeller*. Grunnkurs i barne- og ungdomspsykiatri IV, Hotel Scandic Ørnen, Bergen.

Ogden, T. (april). *Ledelse og tidlig intervensjon i inkluderende skoler og barnehager*. «Inkludering, tidlig innsats og tilpasset opplæring», Flekkefjord kultursenter, SPIRA.

Ogden, T. (april). *Hvilke ferdigheter trenger barn og unge for å mestre framtidens skole, arbeidsliv og samfunn? Differensierte tiltak for barn og unge «Noe til alle og mer til dem som trenger det»*, Skiptvet kommune.

Ogden, T. (mai). *Spesialundervisning, inkludering og flerfaglig kompetanse i skolen*. Ekspertgruppen for barn og unge med behov for særskilt tilrettelagt opplæring. Park Inn, Oslo Airport, Gardermoen.

Ogden, T. (mai). *Spesialundervisning, inkludering og flerfaglig kompetanse i skolen*. Kontaktforum for Faglig Administrativt Støttesystem (FAS), Utdanningsforbundet, Oslo.

Ogden, T. (august). En forsknings- og kunnskapsoversikt over hjelpetiltak i det norske barnevernet. Landssamling for fylkesnemdene for barnevern og sosiale saker, Scandic Kristiansand Bystranda.

Ogden, T. (september). *Hva hemmer og fremmer implementeringen av forskningsbasert kunnskap i grunnskolen?* Nasjonal PALS-konferanse, Oslo kongressenter, Oslo.

Ogden, T. (september). *Sosial og emosjonell kompetanse. Hvorfor er det viktig og hvilken betydning har det for barn og unge?* «Mitt valg»-konferansen, Olavsgård hotel.

Ogden, T. (september). *Implementering – fra forskning til praksis*. Inkluderingskonferansen, Thon hotel Oslo Airport.

Ogden, T. (oktober). *Hvilke ferdigheter trenger barn og unge for å mestre framtidens skole, arbeidsliv og samfunn?* Fagdag for PPT-ansatte og skoleeiere/skoleadministrasjon, barnehagemyndighetene, Fylkesmannen i Østfold, Laholmen hotell, Strömstad.

Ogden, T. (november). *Ut av rundkjøringen. Hvor langt har vi kommet og hvordan kommer vi videre i arbeidet for utsatte barn og unge?* Nasjonal fagkonferanse, SAS-hotellet, Oslo.

Ogden, T. (november). *Hva slags kompetanse trenger barn og unge for å mestre framtidens skole, arbeidsliv og samfunn?* «Helsefremmende oppvekst», Asker.

Ogden, T. (november). *Atferdsvansker – forståelse og behandlingsmodeller.* Legeforeningen, Regional undervisning, Innlandet, Hamar, Scandic hotell.

Ogden, T. (desember). *PP-tjenesten og systemisk arbeid i barnehagen.* Seminar, Dronning Mauds Minne Høgskole, Trondheim.

Zachrisson, H. D. (juni). *Barnehagen som forebyggende arena.* Konferanse om barns levekår. RKBV Vest, Bergen.

Zachrisson, H. D. (november). *Sosial ulikhet og barnehage som universalforebyggende tiltak.* Innlegg sammen med T. Tømmerås og I. Frønes på Nasjonal fagkonferanse, Oslo.

Zachrisson, H. D. (november). *Barnehagens betydning for barns utvikling.* Oppvekstkonferansen 2017, Trondheim.

Peer reviews of journal articles

Gunnar Bjørnebekk:

Personality and Individual Differences
Motivation and Emotion

Tone Hermansen:

Journal of Affective Disorders
PlosOne

Silje Hukkelberg:

Clinical Psychology and Psychotherapy
Journal of Culture and Mental Health

Serap Keles:

International Journal of Cross-Cultural Psychology, International Journal of Cross-Cultural Management, (Polish) National Science Centre

Kristin Nordahl:

Child Development
Children and Youth Services Review
Journal of Family Psychology

Ane Nærde:

Journal of Affective Disorders
Journal of Adolescent Health
International Journal of Early Childhood

Terje Ogden:

BMJ Open
Prevention Science
Child and Family Social Work
Emotional and Behavioural Difficulties
Evidence and Policy
Scandinavian Journal of Educational Research

Henrik Zachrisson:

Child Development

Applied Developmental Science
Journal of Educational Psychology
Scandinavian Journal of Educational Research
Early Childhood Research Quarterly
European Journal of Personality Assessment
Journal of Research on Adolescence
TestPsycBase.

Imac Zambrana:

International Journal of Language & Communication Disorders
Child Development

Veiledning

Bjørnebekk, G. Veiledning masteroppgaver

Silje Rønbeck Institutt for pedagogikk, UiO

Beate Andreassen Institutt for pedagogikk, UiO

Camilla Iselin Dystland Institutt for pedagogikk, UiO

Hagen, K. A. Veiledning doktorgradsprosjekter:

Thomas Engell, ph.d-kandidat, psykologisk institutt, UiO

Kristin Stavnes, ph.d-kandidat, medisinsk fakultet, UiO

Hukkelberg, S. S. Veiledning hovedoppgave:

Guri Laume: Tidlig oppdaging av barn med risiko for dysleksi – viktig grunnlag for tidlig innsats, Institutt for spesialpedagogikk, UiO

Idsøe, T. Veiledning doktorgradsprosjekter:

Dieuwer ten Braak (Selvregulering og achievement), Læringsmiljøseneteret, UiS

Ragnhild Lenes (Selvregulering og achievement), Læringsmiljøseneteret, UiS

Maren Stabel Tvedt (Læringsmiljø og motivasjon), Læringsmiljøseneteret, UiS

Tove Flack (Relational aggressiveness and stress, Læringsmiljøseneteret, UiS

Idsøe, T. Veiledning masterstudenter: Khaoula Mahnin, UiO

Idsøe, T. Opponent doktorgradsdisputas; Hilde Hofslundsengen, ISP, UiO

Nordahl, K. B. (vår). Veiledning av masterstudent Marthe Benedikte Feed, masteroppgave i barnevern, HEMIL-senteret, Psykologisk fakultet, Universitetet i Bergen.

Nærde, A. Hovedveileder for ph.d-student Agathe Backer-Grøndahl, “Childhood Self-Regulation: Measurement, Early Predictors, and Relations with Social-Emotional Functioning and Academic Competence in School”, ved Psykologisk institutt, Universitetet i Oslo (disputas, 31.1.17).

Ogden, T. Veiledning doktorgradsprosjekter

Björg Eva Skogøy, Univ I Tromsø (hovedveileder)

Anne Arnesen, ISP, UiO (bi-veileder)

Karina Egeland, Psyk. Inst, UiO (bi-veileder)

Ingrid Elisabeth Husabø,

Jorunn Sofie Randby, Avd for ernæringsvitenskap, UiO (bi-veileder)

Ogden, T. Veiledning hovedoppgave

Leif-Adrian Sæther Bond (Psykologisk institutt, UiO)

Julie Wasmuth (Psykologisk institutt, UiO)

Elin Brekke og Alexandra Jakobsen (Psykologisk institutt, UiO)

Johanne S. Håkonsdatter (Psykologisk institutt, UiO)

Ogden, T. Annen veiledning:

Evalueringssinstituttet EVA, København (sosiale relasjoner og interaksjoner)
Statens beredning for medisinsk og sosial utvärdering (SBU) – Ekstern granskning av rapporten: «Insatser för bättre psykisk och fysisk hälsa hos familjehemsplacerade barn»
Tryk fonden, Danmark (Evaluering av Dansk senter for Børneforskning)
Rambøll, Norge (implementering av integreringsmottak).

Zachrisson, H. D. Hovedveileder for PhD-stipendiat Erik Eliassen, Høyskolen i Oslo og Akershus

Zachrisson, H. D. (oktober). Sluttleser for ph.d (Ingrid Midteide Løkken), Høyskolen i Sør-østnorge.

Zambrana, I. M. Post-doktor-mentor for Tone K. Hermansen ved NUBU.

Zambrana, I. M. Bi-veileder for ph.d.-student Karine Viana, Psykologisk institutt, Universitetet i Oslo.

Komitéarbeid

Nordahl, K. B. Medlem av prosjektgruppe/ekstern konsulent for forskningsprosjektet *Bruk av systematiske samspillsobservasjoner i kommunal barneverntjeneste*, RBUP sør og øst.

Ogden, T. Leder av programstyret for forskningsprogrammet FINNUT (Forskning og innovasjon i utdanningssektoren), Norges forskningsråd.

Ogden, T. Medlem av arbeidsgruppen for Nasjonal plan for hjelpetiltak i Barnevernet, BUF-dir.

Ogden, T. Medlem av BUF-direktoratets fagråd for foreldrestøtte og forebygging,

Ogden, T. Medlem av 'Stoltenbergutvalget' for vurdering av kjønnsforskjeller i skoleprestasjoner, Utdanningsdepartementet.

Ogden, T. Medlem av arbeidsgruppe om Kvalitetssystem for norsk barnevern, BUF-dir.

Ogden, T. Medlem av utvalg for evaluering av det svenske forskningsprogrammet Barn og unges mentale helse. FORTE – Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd

Ogden, T. Medlem av editorial advisory board for Journal of Children's Service og Emotional and Behavioural Difficulties.

Ogden, T. og Robert McMahon er ethical advisory board for EU-prosjektet RISE (Prevention of child mental health problems in Eastern Europe – Adapt, Optimize, Test, and Extend Parenting for Lifelong Health). Nina Heinrichs, Braunschweig.

Zachrisson, H. D. Member of Expert group for the development of the OECD Starting Strong Staff Survey.

Zachrisson, H. D. Member of National Reference group for the development of the OECD Starting Strong Staff Survey.

Zachrisson, H. D. Medlem editorial Board, Applied Developmental Science.

Zambrana, I. M. Co-chair of the full day Cognitive Developmental Society 2017 pre-conference workshop "Question Asking in Childhood: Development, Continuity and Constraints, October 12, Portland, USA.

Zambrana, I. M. (2017). Faculty co-facilitator of the Cognitive Developmental Society 2017 round table lunch meeting on «Academia outside North America», October, 14, Portland, USA.

Sensararbeid

Nordahl, K. B. (desember). Ekstern sensor for masteroppgave «Qualitative input vs Quantitative input: Mothers as Educators in Problem Solving Situations with their Toddlers», Institutt for psykologi, Universitetet i Oslo.

Nærde, A. Sensor Universitetet i Stavanger, Institutt for grunnskolelærerutdanning, idrett og spesialpedagogikk, masterprogrammet.

Sørli, M-A. (juni). Masteroppgave i spesialpedagogikk.: Læringsmilø – fra idé til praktisk gjennomføring. Et kasstudie. Universitetet i Oslo, Institutt for spesialpedagogikk.

Zambrana, I. M. Sensor for PSY4206, Psykologisk institutt, Universitetet i Oslo.

Undervisning

Gunnar Bjørnebekk har bistilling som professor II ved Pedagogisk institutt, UiO (20 %)

Terje Ogden har bistilling som professor II ved Psykologisk institutt, UiO (20 %)

Henrik Zachrisson har bistilling som professor II ved CEMO, UiO (20 %)

Eliassen, E., & Zachrisson, H. D. (november). *The causal effect of entry age on children's social competence at age 3 years*. Brown Bag seminar, CEMO, UiO Oslo.

Hagen, K. A. (vår). Opplæring av barnvernansatte i Forsterket Skolestøtte (Bærum, Drammen og Bjerke bydel barneverntjenester).

Nordahl, K. B. (mars og desember). Heldags opplæring og trening av ansatte i barneverntjenesten i *skåring av samhandling mellom foreldre og barn* med observasjonssystemet PARCHISY. Samarbeid med R-BUP.

Ogden, T. (februar). Klasseledelse ; Teori og kunnskap for praksis. Høgskolen i Oslo og Akershus.

Ogden, T. (februar.) Atferdsvansker hos barn og unge. PSYC5304 «Tilstandsbilder og utredning av barn og unge», Embetsstudiet, Psykologisk institutt, UiO.

Ogden, T. (februar/mars). Sosial kompetanse og sosial ferdighetsopplæring. Masterprogrammet, Psykologisk institutt, UiO.

Ogden, T. (mars). Implementering av evidensbasert praksis. HEL 3501 Barnevernets komplekse praksisfelt. Masterprogrammet. Universitetet i Tromsø.

Ogden, T. (mars). Sosial kompetanse og problematferd blant barn og unge; frafall i skolen. Tverrfaglig videreutdanning i psykososialt arbeid med barn og unge. Høgskolen Stord/Haugesund.

Ogden, T. (april). Sosial kompetanse som mestrings- og utviklingsfelt. Dronning Mauds Minne høgskole, masterprogram i spesialpedagogikk. Trondheim.

Ogden, T. (april). Sosial kompetanse blant barn og unge; Sammenhenger, evidens og framtidfokus. ART-utdanningen, Sandnes.

Ogden, T. (oktober). Sosial læring i barnehage og skole – for alle. Spesialpedagogikk, Høgskolen Stord-Haugesund, Høgskolen i Haugesund.

Ogden, T. (oktober). Sosial kompetanse som mestrings- og utviklingsfelt. Masterutdanning i spesialpedagogikk. Dronning Mauds Minne Høgskole, Trondheim.

Ogden, T. (oktober). Bruk av forskningskunnskap i skolen og hjemmets læreplan. Masterutdanning i spesialpedagogikk. Universitetet i Tromsø.

Sørli, M-A. (mars). Sårbare barn. Forebyggende perspektiv (5 t). Institutt for spesialpedagogikk, Universitetet i Oslo.

Zachrisson, H. D. (februar). *What is a large effect size*. Brown Bag seminar, CEMO, UiO Oslo.

Zachrisson, H. D. (august). *Hvordan bruke naturlige eksperimenter for å nærme oss kausale slutninger?* Folkehelseinstituttet, Oslo.

Zambrana, I. M. (november). *Children's Early Information Seeking*. Human Development, Learning, & Teaching Doctoral Colloquium Series, Harvard Graduate School of Education, Harvard University, USA.

Zambrana, I. M. (desember). *Mother-child information transmissions in structural task interactions in early childhood*, Social Learning Lab (Corriveau lab), Boston University, USA.